

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Stationsstraat 57-61 te Elsloo

Rapportnummer P20210233
Versie 2

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Stationsstraat 57-61 te Elsloo

September 2021

Rapportnummer: P20210233
Versie: 2, 31 maart 2022

Opdrachtgever: Aelmans ROM B.V.
Contactpersoon: Paul Soogele

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
www.starobv.nl

Veldonderzoek: N. Cordewener

Auteur: J. van Hout

Kwaliteitscontrole: N. Cordewener

Inhoud

Inhoud.....	1
1 Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel	3
1.3 Geldigheid onderzoek.....	3
1.4 Zorgplicht	4
1.5 Leeswijzer	4
2 Plangebied	5
2.1 Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2 Voorgenomen plannen	7
3 Methode.....	8
4 Natuurwaarden	9
4.1 Beschermd gebieden.....	9
4.2 Beschermd soorten	11
4.2.1 Flora.....	11
4.2.2 Vlinders en libellen	12
4.2.3 Kevers en weekdieren	13
4.2.4 Vissen	14
4.2.5 Amfibieën en reptielen	14
4.2.6 Vogels.....	16
4.2.7 Zoogdieren.....	17
5 Conclusies	20
5.1 Beschermd gebieden.....	20
5.2 Beschermd soorten	20
5.3 Advies en aanbevelingen	21
Geraadpleegde bronnen	23
Bijlagen.....	24
Bijlage 1 Wet- en regelgeving	24

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens woningbouw te realiseren op het complex aan de Stationsstraat 57-61 te Elsloo. Een deel van het bestaand complex wordt gesloopt om ruimte te maken voor nieuwe woningen en een ander deel blijft behouden. Ten behoeve van de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de werkzaamheden in strijd zijn met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Het doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de werkzaamheden binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek stelt de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming vast. Tevens beoordelen we op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed kunnen hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van de resultaten kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen werkzaamheden effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. De bevoegde gezagen (provincies) hanteren de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: "Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn". Dit rapport gaat in op de effecten van de werkzaamheden zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de werkzaamheden kunnen leiden tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten en gebieden.

1.4 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook de niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen werkzaamheden. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande werkzaamheden op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies, adviezen en vervolgstappen uiteengezet.

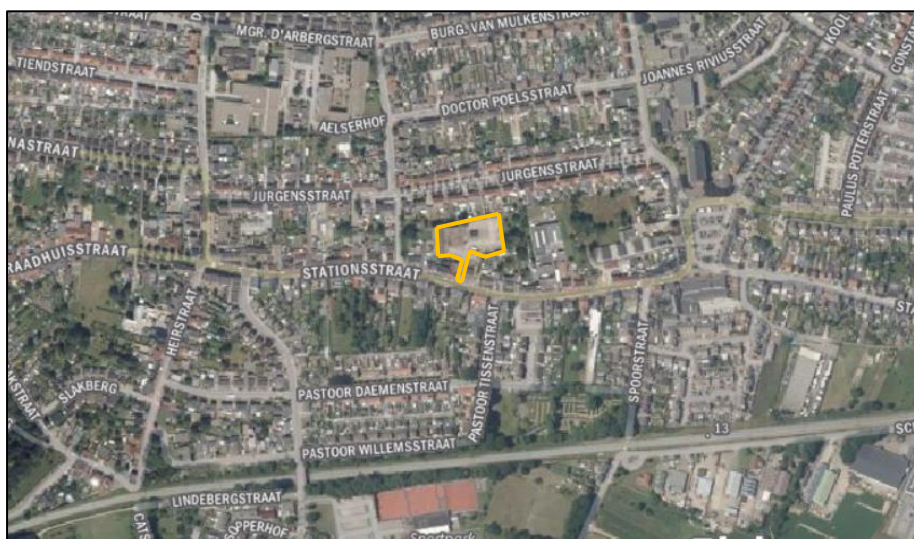
2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Elsloo, gemeente Stein. Het plangebied wordt begrensd door de Stationsstraat in het zuiden, de Vloedsgraaf in het westen en een woonwijk in het noorden en oosten.

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 0,5 hectare en bestaat voornamelijk uit voormalige bedrijfsloodsen, een open schuur en verharding. Op enkele plaatsen langs de randen van het plangebied groeit ruigtevegetatie, struweel en enkele bomen.

De ligging van het plangebied in de bredere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 2. Op pagina 6 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (gele lijnen) in de omgeving (bron: PDOK Viewer)

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied (gele lijnen) (bron: PDOK Viewer)

Foto 1. Voormalige bedrijfsloodsen binnen het plangebied, gezien vanuit het zuiden

Foto 2. Zijkant voormalige bedrijfsloodsen en open 'fietsenstalling' (links), gezien vanuit het oosten

Foto 3. Voormalige onderhoudsplaats materialen midden in het plangebied, gezien vanuit het noorden

Foto 4. Voormalige groenstrook tussen noordzijde bedrijfsloodsen en achterzijde tuinen Jurgensstraat

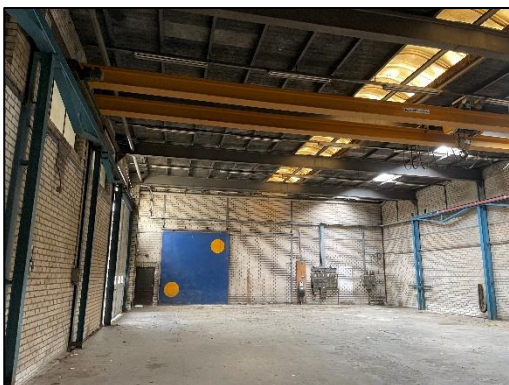

Foto 5. Binnenkant van één van de voormalige bedrijfsloodsen

Foto 6. Zuidoostelijk deel van het plangebied met lage vegetatie en enkele bomen langs oostgrens

Foto 7. Rand van het plangebied met lage vegetatie en enkele bomen (vanaf westzijde gezien)

2.2 Voorgenomen plannen

Initiatiefnemer is voornemens woningbouw te realiseren op het noordelijk gedeelte van het voormalige BTL-complex aan de Stationsstraat 57-61 te Elsloo. Het deel van het complex, bestaande uit de oude boerderijwoning (huisnummers 57-59), blijft ongewijzigd en in gebruik als kantoorruimte met bovenwoning en dakterras. De achterliggende loodsen maken plaats voor twaalf levensloopbestendige woningen. Een weergave van de voorgenomen ontwikkeling is te zien in figuur 3 en 4.

Figuur 3: Schematische tekening van de voorgenomen plannen binnen het plangebied (groene lijn), Binnen bruin kader blijft ongewijzigd (huisnummers 57-59) (Bron: Pouderoyen Tonnaer)

Figuur 4: 3D-model van de voorgenomen plannen binnen het plangebied (Bron: Pouderoyen Tonnaer)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is gekeken of binnen het plangebied invasieve exoten voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van beschermde soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

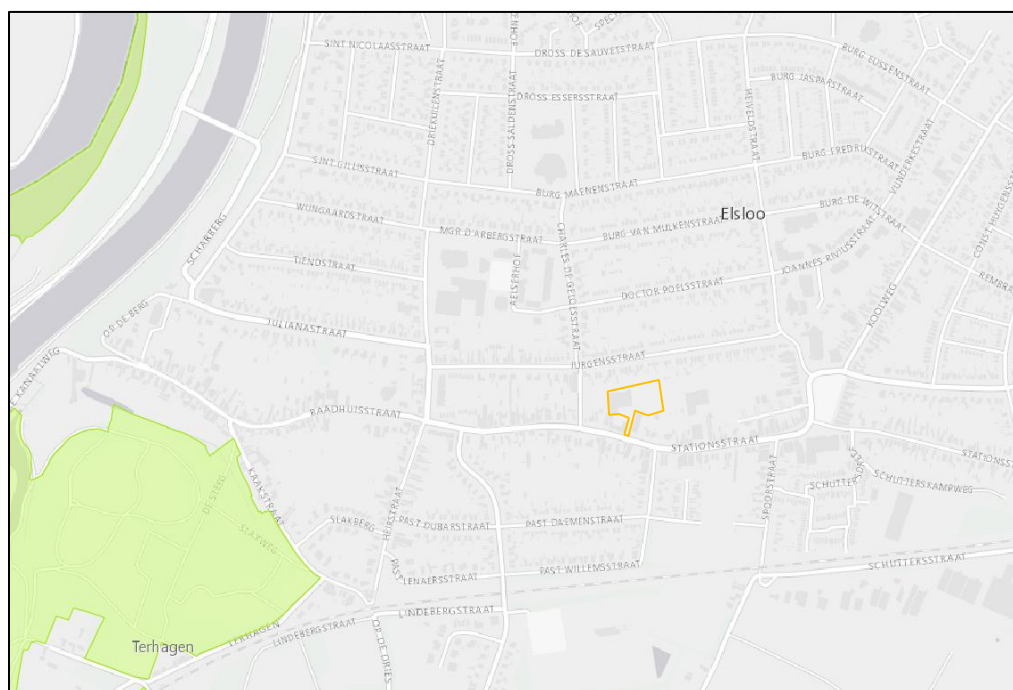
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 4 augustus 2021 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: licht bewolkt, droog, windkracht 2 Beaufort en circa 22°C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 530 meter ten westen van het plangebied ligt, zie figuur 5. Dit betreft het Natura 2000-gebied Bunder- en Elslooërbos. Op circa 870 meter ten westen van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Grensmaas.

Figuur 5: Ligging plangebied (gele lijn) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (lichtgroen) (bron: <https://geocontent.rvo.nl/Natura2000/Overzichtskaart/index.html?provincie=Limburg>)

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief kleine afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, is het niet uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebied door de voorgenomen werkzaamheden. Doordat het plangebied echter in de bebouwde kom ligt is het aannemelijk dat effecten van verdroging, versnippering, mechanische en optische verstoring door licht, geluid en trilling door de voorgenomen werkzaamheden opgaan in al aanwezige verlichting, geluid, etc. en daardoor verwaarloosbaar zijn.

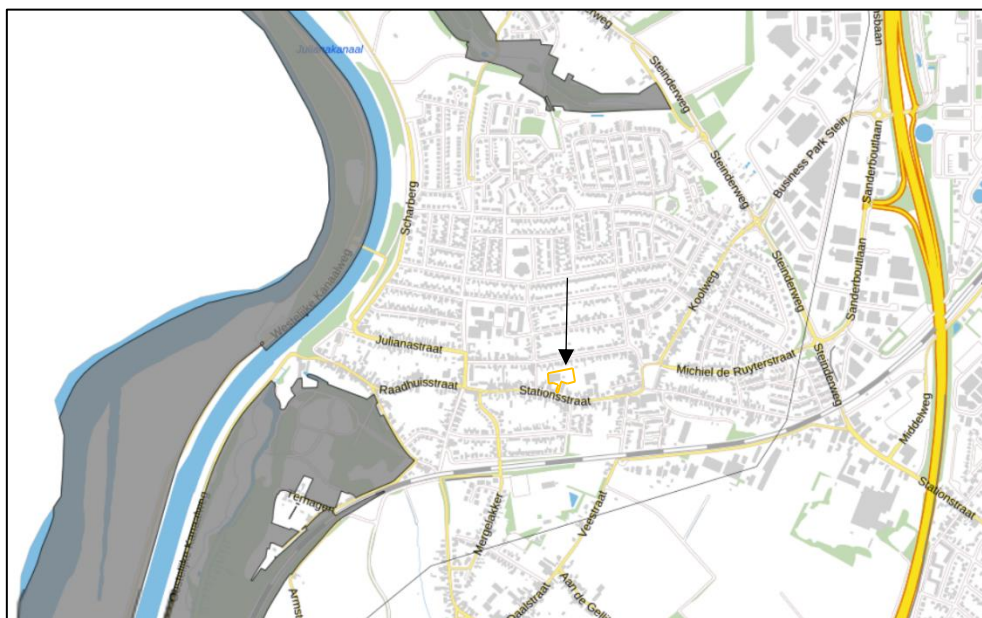
Vanwege de afstand kan niet uitgesloten worden dat negatieve effecten optreden op Natura 2000-gebieden door stikstofdepositie als gevolg van de uitvoering van voorgenomen planologische plannen. Dit is alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening. Sinds 1 juli 2021 is het niet meer noodzakelijk om de berekening uit te voeren voor de realisatiefase, maar wel voor de gebruiksfase.

Gezien de korte afstand tot het Natura 2000-gebied dient een AERIUS-berekening voor de gebruiksfase gemaakt te worden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Sinds 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaart Natuurbeheerplan op de website van provincie Limburg, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNN. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het NNN (Goudgroene natuurzone) ligt op circa 530 meter ten westen van het plangebied. De ligging van het NNN in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 6.

Figuur 6: Ligging plangebied (gele lijn, aangewezen door de pijl) ten opzichte van het NNN (bron: <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten>)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het NNN. Gezien de afstand tussen het plangebied en het NNN en de ligging binnen de bebouwde kom is het uit te sluiten dat de voorgenomen plannen een (significant) negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Conclusie

Gezien de relatief korte afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (530 meter) is het niet uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen. Echter kunnen de gevolgen van deze effecten verwaarloosbaar geacht worden vanwege de ligging van het plangebied binnen de bebouwde kom.

Vanwege de afstand kan niet uitgesloten worden dat negatieve effecten optreden op Natura 2000-gebieden door stikstofdepositie als gevolg van de realisatie van voorgenomen plannen. Dit is alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening. Gezien de korte afstand tot het Natura 2000-gebied dient een AERIUS-berekening voor de gebruiksfase gemaakt te worden.

De voorgenomen plannen hebben door de afstand tot het dichtstbijzijnde NNN-gebied en de ligging van het plangebied binnen de bebouwde kom geen (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen twee tot vijf kilometer afstand van het plangebied grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, kleine wolfsmelk, kluwenklokje en wolfskers (alle § 3.3 Wnb) zijn waargenomen.

- + Grote bosaardbei is een zeer zeldzame soort die op enkele plekken in Nederland voorkomt. De soort groeit op half beschaduwde plaatsen op kalkrijke grond in loofbossen, struwelen en bosranden.
- + Grote leeuwenklauw is een zeldzame plant die voorkomt in Zuid-Limburg, het Deltagebied en het rivierengebied. De plant groeit op zonnige, open plaatsen met kalkhoudende grond, in bermen langs onverharde wegen, akkers, waterkanten, braakliggende grond, dijken, tuinen en langs spoorwegen.
- + Kleine wolfsmelk is een vrij zeldzame soort die vooral voorkomt in het rivierengebied, Zuid-Limburg en in Zeeland. De plant groeit op zonnige, open plaatsen op kalkrijke, kleiige grond in akkers, omgewerkte grond, braakliggende grond, bermen en dijken.
- + Kluwenklokje is een zeer zeldzame soort die verspreid over Nederland voorkomt. De plant groeit op zonnige en matig vochtige bodem van kalk- of humushoudend zand, klei of leem, in bermen, graslanden, ruderaal plaatsen, rivierdijken, uiterwaarden, bosranden en struwelen.
- + Wolfskers is een zeer zeldzame soort die voorkomt in Zuid-Limburg en enkele plekken verdeeld over Nederland. De plant groeit op half beschaduwde plaatsen op vochtige, kalkrijke en humushoudende grond in kap- en brandvlakten, op open plekken in bossen en langs bosranden, op ruderaal plaatsen, braakliggende grond en in de bebouwde kom.

Het plangebied is voornamelijk verhard. De delen met groen (m.n. zeer smalle stroken langs de noord-, oost- en zuidoostgrens) bestaan voornamelijk uit

(opslag van) hulst, berk, acacia en veldesdoorn, en stikstof-indicerende kruiden, zoals brandnetel, akkerdistel, rode klaver, kruipende boterbloem en vlier.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat voor de bovengenoemde uit NDFF-gegevens afkomstige soorten en andere beschermde plantensoorten geschikte habitats ontbreken binnen het plangebied. Het voorkomen van beschermde plantensoorten is zodoende uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders

Uit gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat binnen één tot twee kilometer afstand van het plangebied iepenpage is waargenomen (§ 3.3 Wnb). Op een afstand van twee tot vijf kilometer afstand tot het plangebied zijn teunisbloempijlstaart (§ 3.2 Wnb) en grote weerschijnvlinder (§ 3.3 Wnb) waargenomen.

- + Iepenpage is een zeldzame soort die op verschillende locaties in Nederland voorkomt bij iepen in bossen, bosranden, parken en grotere tuinen. De waardplanten van deze soort zijn diverse iepen zoals gladde iep, ruwe iep en sommige cultivars.
- + Teunisbloempijlstaart is een zeldzame soort die voorkomt in open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten zijn wilgenroosje, teunisbloem, bastaardwederik en kattenstaart.
- + Grote weerschijnvlinder is een tot voor kort zeldzame (nu een niet bedreigde) standvlinder die voorkomt in oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen. De waardplant van deze soort is vooral boswilg, soms grauwe wilg.

In het plangebied ontbreken het geschikte habitat en/of de geschikte waardplanten voor deze en andere beschermde vlinders. Daarom is het voorkomen van beschermde vlindersoorten uitgesloten.

Libellen

Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat binnen één tot twee kilometer afstand van het plangebied gewone bronlibel (§ 3.3 Wnb) is waargenomen. Op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied zijn rivierrombout (§ 3.2 Wnb) en bosbeekjuffer waargenomen (§ 3.3 Wnb).

- + Gewone bronlibel is de grootste libelsoort van Nederland. De libel komt voor in schone, zuurstofrijke bovenlopen van beken, vaak met veel schaduw. Het is een zeer zeldzame soort waarvan recent enkele populaties zijn ontdekt of herontdekt. Populaties zijn nu aanwezig bij Echt, Roermond (Limburg), Bakel en Bergeijk (Noord-Brabant).
- + Rivierrombout is een specialist van grote rivieren maar komt ook voor in grote beken, vooral op plaatsen waar zand of slib is afgezet. Het is een zeldzame soort die plaatselijk vrij algemeen kan voorkomen. Rond de

grote rivieren IJssel, Rijn en Waal komt deze soort voor, bij de Maas is de soort nog zeldzaam.

- + Bosbeekjuffer komt voor langs beschaduwde, koude en zuurstofrijke beken. De soort is kritisch ten aanzien van de waterkwaliteit en de morfologie van de beek. De juffer komt voor op enkele plekken in Zuid-, en Oost-Nederland.

Binnen het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig en daardoor ontbreekt het aan geschikt voortplantingshabitat voor libellen. Het voorkomen van essentieel habitat van (beschermde) libellen in het plangebied is uit te sluiten.

4.2.3 Kevers en weekdieren

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland blijkt dat tussen twee tot vijf kilometer vliegend hert (§ 3.3 Wnb) is waargenomen.

- + Vliegend hert komt voor in (oude) eikenbossen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.

Verder zijn geen recente waarnemingen bekend van beschermde kevers en weekdieren in de omgeving van het plangebied. Voor de beschermde kevers en weekdieren zijn weinig verspreidingsgegevens bekend, daarom wordt in deze paragraaf van alle beschermde kevers en weekdieren beoordeeld of ze in het plangebied kunnen voorkomen.

- + De beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever (alle § 3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oude, holle of vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.
- + De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofofkever en gestreepte waterroofofkever (beide § 3.2 Wnb) zijn voor het voorkomen afhankelijk van grote wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan permanent oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uitgesloten.
- + De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§ 3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met waterplanten. Bataafse stroommossel (§ 3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Deze soort is al 50 jaar niet meer waargenomen in Nederland. Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor de beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat op een afstand van één tot twee kilometer van het plangebied elrits (§ 3.3 Wnb) is waargenomen. Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater is het voorkomen van (beschermde) vissoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, vinpootsalamander en vuursalamander (alle § 3.3 Wnb) zijn waargenomen. Tussen één en twee kilometer afstand van het plangebied zijn bastaardkikker en meerkikker (beide § 3.3 Wnb) waargenomen. Op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied zijn boomkikker en rugstreeppad (§ 3.2 Wnb) waargenomen.

- + Alpenwatersalamander komt voor in verschillende typen water in weidelandschappen, heidegebieden, loof- en naaldbossen, struwelen en parken, zolang het niet snel stromend of rijk aan vis is. De soort komt voor nabij bos, het liefst loofbossen en leeft de eerste drie levensjaren volledig op het land. De soort overwintert op het land tussen vegetatie in grasland, heggen en houtwallen, of tussen hout- of steenhopen. Migratie vindt plaats tot 500 à 700 meter van het oppervlaktewater.
- + Bruine kikker is verspreid over geheel Nederland. De soort komt voor in verschillende habitattypen op verschillende bodemtypen, van duin- en stuifzanden tot rivier- en zeeklei en lössgronden. De soort heeft een voorkeur voor kleine of lijnvormige wateren.
- + Gewone pad komt in vele habitats voor en heeft een voorkeur voor kleinschalig, gevarieerd landschap. Ze schuwen de mens niet en komen voor in tuinen, parken en ruderaire terreintjes. Gewone padden zijn als één van de weinige amfibieën in Nederland goed bestand tegen hoge dichtheden vis.
- + Kleine watersalamander plant zich voort in ondiep, stilstaand of zwak stromend water met onderwatervegetatie. De soort komt in vrijwel geheel Nederland voor.
- + Vinpootsalamanders komen in Nederland voor in heidegebieden op hogere zandgronden en het heuvellandschap van Zuid-Limburg. De soort komt voor in zwakzure, permanente vennen, plassen, zwakstromende beekjes en bospoelen. Een groot deel van de vinpootsalamanders overwintert in het water en het ander deel op het land. De meeste dieren verblijven binnen een straal van 100 tot 400 meter rond een voortplantingswater.

- + Vuursalamanders komen voor in heuvelachtig landschap met vochtige loofbossen met bronbeekjes. Belangrijke biotoop-eisen zijn kalkrijke bodems, bronnen en een hoge bodemvochtigheid.
- + Bastaardkikker komt vrij algemeen in Nederland voor. Het is een warmte- en zonminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren met voldoende oeverbegroeiing.
- + Meerkikker is een zon- en warmteminnende soort die een voorkeur heeft voor onbeschaduwde wateren en begroeiing op de oevers. De meerkikker prefereert rijk begroeide laaglandwateren met een neutrale of zwak-basische pH in een waterrijke omgeving, zoals bijvoorbeeld polders en rivierdalen. Overwintering vindt vrijwel altijd plaats in het water. Hiervoor worden vaak langzaam stromende wateren en beken opgezocht, maar ook stilstaande wateren worden gebruikt.
- + Rugstreeppad overwintert op het land in muizenholletjes, onder tegels, pellets en rommel, ook ingegraven in zand. Het is een pionierssoort van hoog dynamische gebieden en komt onder andere voor in duinen en ruderaal terreinen op zonnige plekken met weinig vegetatie. Overwintert 60 tot 180 cm diep.
- + Boomkikkers komen voor in visvrije, zonnig gelegen en matig voedselrijke wateren met een goed ontwikkelde oever- en watervegetatie. De soort heeft een voorkeur voor het landschapstype 'bos en struweel'. De soort overwintert op het land tussen boomwortels, in houtstapels of in strooisel. Boomkikkers verplaatsen zich tot 1000 meter tussen twee leefgebieden.

Rugstreeppad is een zeer mobiele en opportunistische soort die 4 kilometer kan overbruggen naar nieuw land- en overwinteringsbiotoop. Rugstreeppad maakt gebruik van zandige plekken als overwinteringshabitat. De rugstreeppad graaft zich gedurende de winter in het zand tot een diepte van 60- 180 cm diep. Mogelijk ontstaat geschikt land- en overwinteringsbiotoop voor rugstreeppad tijdens de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden.

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en daardoor ontbreekt het aan voortplantingshabitat voor amfibieën.

Het plangebied is ook niet geschikt als land- en overwinteringshabitat voor Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, vinpootsalamander, vuursalamander, bastaardkikker, meerkikker en boomkikker. De meeste soorten zijn namelijk waargenomen in en in de directe omgeving van het Natura 2000-gebied Bunder- en Elslooërbos, op circa 530 meter afstand van het plangebied. Vanwege de beperkte omvang van groenelementen binnen het plangebied en doordat het plangebied midden in de bebouwde kom ligt, is het onwaarschijnlijk dat de soorten vanuit het Natura 2000-gebied richting het plangebied migreren.

Reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied hazelworm (§ 3.3 Wnb) is waargenomen. Tussen

twee en vijf kilometer van het plangebied is levendbarende hagedis (§ 3.3 Wnb) waargenomen.

- + Hazelworm komt voor op vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden in bosranden, heideterreinen, schraal grasland en houtwallen.
- + Levendbarende hagedis komt voor op droge en vochtige heiden en hoogvenen, en venoevers. De soort komt daarnaast ook voor in bossen en struwelen.

Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt habitat voor deze en andere reptielen. Het voorkomen van beschermde reptielensoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Het is van belang dat tijdens de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden het ontstaan van de juiste habitat voor rugstreeppad (tijdelijke poelen, plassen en zanddepots) wordt voorkomen. Zo worden negatieve effecten op rugstreeppad en knelpunten met de Wet natuurbescherming voorkomen.

Mitigerende maatregelen

Voor rugstreeppad dienen maatregelen te worden genomen om het ontstaan van geschikt habitat te voorkomen. Dit kan gedaan worden door (eventuele) zandhopen af te dekken en geen ondiepe waterplassen in het terrein te laten liggen.

4.2.6 Vogels

Tijdens het veldbezoek is een vogelnest aangetroffen (foto 8).

Foto 8: Vogelnestje in klein open gebouwtje aan de noordzijde van de grote loods binnen het plangebied

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met jaarrond beschermd nest zijn waargenomen in de wijde omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, ooievaar, ransuil, roek, sperwer en steenuil (alle § 3.1 Wnb).

Tijdens het veldbezoek zijn in het gehele plangebied geen nesten aangetroffen van jaarrond beschermde vogelsoorten. Voor boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, ooievaar, ransuil, roek, sperwer en steenuil waarvan het nest jaarrond is beschermd is, is in het plangebied geen geschikte nestgelegenheid aanwezig. Het plangebied voldoet niet aan het habitattypen van bovengenoemde soorten. De voormalige bedrijfsloodsen hebben geen gaten of openingen, waardoor het ongeschikt is voor steenuil. Gierzwaluw en huismus nestelen in Nederland uitsluitend in allerlei menselijke bebouwingen; onder dakpannen, in kieren en gaten in muren, maar ook in nestkasten. De gebouwen binnen het plangebied hebben echter een plat dak, waardoor dit geen geschikt habitat vormt voor deze soorten. De enkele bomen die aanwezig zijn binnen het plangebied voldoen niet aan de habitateisen van bovengenoemde soorten.

De bomen en open gebouwen binnen het plangebied zijn wel geschikt als nestlocatie voor algemene vogelsoorten, zoals aangetroffen tijdens het veldbezoek (foto 8). Tevens kunnen de groenelementen onderdeel zijn van het foerageergebied van algemene vogelsoorten.

Effectbeoordeling

Bij het snoeien of kappen van bomen en struiken en bij het slopen van de open schuren kunnen nesten worden vernietigd en broedende vogels worden verstoord. Gedurende het broedseizoen zijn nesten strikt beschermd.

Tevens gaat foerageergebied van algemene vogelsoorten verloren door de realisatie van de woningbouw. In de omgeving is echter voldoende alternatief foerageergebied. De voorgenomen werkzaamheden hebben zodoende geen (significant) negatief effect op het foerageergebied van algemene vogelsoorten.

Mitigerende maatregelen

Het verwijderen van bomen en struiken (indien nodig) en het slopen van de (open) gebouwen dient te worden uitgevoerd wanneer geen broedgeval aanwezig is om te voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van broedende vogels. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten baardvleermuis, brandts vleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, laatvlieger,

meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis (alle § 3.2 Wnb) voorkomen in de wijde omgeving van het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn enkele openingen aangetroffen in de muur van de grote bedrijfsloods. Deze lopen echter niet door en vormen daarom geen holtes in de muur. Er zijn geen stootvoegen aangetroffen. Door het ontbreken van geschikte openingen of ruimtes, zijn de gebouwen in het plangebied niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De bomen in het plangebied en langs de randen buiten het plangebied bevatten geen holtes. Daarmee zijn deze bomen niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor vleermuizen doordat het plangebied vrijwel geheel verhard is. De tuinen in de omgeving van het plangebied bieden wel geschikt foerageergebied voor vleermuizen. In en rond het plangebied ontbreken lijnvormige groenstructuren. Zodoende is de aanwezigheid van vliegroutes voor vleermuizen uit te sluiten.

Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied de volgende soorten zijn waargenomen: bever (§ 3.2 Wnb), algemene spits-, woel- en ware muizen, das, eekhoorn, egel, haas, hermelijn, konijn, ree, steenmarter en vos (alle § 3.3 Wnb). Tussen één en twee kilometer van het plangebied zijn damhert en wild zwijn (beide § 3.3 Wnb) waargenomen. Op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied zijn bunzing en wezel (beide § 3.3 Wnb) waargenomen.

Het plangebied kan onderdeel vormen van het (grotere) leefgebied van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel. De soorten kunnen holen maken in de grond en kunnen onder de vegetatie langs de randen van het plangebied schuilen.

Doordat het plangebied voornamelijk verhard is, midden in de bebouwde kom ligt en geen geschikt habitatype biedt, is het voorkomen van bever, das, eekhoorn, haas, hermelijn, konijn, ree, steenmarter, vos, damhert, wild zwijn, bunzing en wezel uitgesloten. Voor soorten als bever en kleine marterachtigen zijn lijnvormige groenelementen met voldoende dekking en/ of watergangen van belang om te migreren. Dit habitatype ontbreekt binnen het plangebied. Verder is het plangebied niet geschikt als foerageergebied voor de overige soorten door de kleine omvang van groenelementen die nauwelijks bereikbaar zijn voor de soorten vanwege de ligging van het plangebied binnen de bebouwde kom.

Effectbeoordeling

Bij de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied kunnen verblijfplaatsen van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel worden vernietigd.

Mitigerende maatregelen

Voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel geldt in provincie Limburg een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet

natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie § 1.4.

Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de relatief korte afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (530 meter) is het niet uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen. Echter kunnen de gevolgen van deze effecten verwaarloosbaar geacht worden vanwege de ligging van het plangebied binnen de bebouwde kom. Gezien de korte afstand tot het Natura 2000-gebied dient een AERIUS-berekening voor de gebruiksfase gemaakt te worden om negatieve effecten op Natura 2000-gebieden door stikstofdepositie als gevolg van de voorgenomen plannen uit te sluiten.

De voorgenomen plannen hebben door de afstand tot het dichtstbijzijnde NNN-gebied (Goudgroene natuurzone) en de ligging van het plangebied binnen de bebouwde kom geen (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, vissen en reptielen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de algemene zorgplicht, zie § 1.4 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Bij het snoeien of kappen van bomen en struiken en bij het slopen van de open gebouwtjes kunnen vogelnesten worden vernietigd en broedende vogels worden verstoord. Gedurende het broedseizoen zijn nesten strikt beschermd. Het snoeien of kappen van bomen en struiken (indien nodig) en het slopen van de gebouwen dient daarom uitgevoerd te worden wanneer geen broedgeval aanwezig is. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd.

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen (significant) negatief effect op het foerageergebied van algemene vogelsoorten, doordat voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is in de omgeving.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Door tijdens de voorgenomen werkzaamheden (eventuele) zandhopen af te dekken en geen ondiepe waterplassen in het terrein te laten liggen, wordt voorkomen dat geschikt land- en overwinteringsbiotoop voor rugstreeppad ontstaat en worden negatieve effecten op rugstreeppad en knelpunten met de Wet natuurbescherming voorkomen.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming

Bij de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied kunnen verblijfplaatsen van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel worden vernietigd. Voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel geldt in provincie Limburg een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie § 1.4. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels	§ 3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Snoeien, kappen en slopen wanneer geen broedgeval aanwezig is
Vogels	§ 3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageergebied	Nee	-	-
Rugstreepad	§ 3.2 Wnb	Land- en overwinterings-habitat	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Ontstaan van geschikt habitat bij werkzaamheden voorkomen
Algemene spits-, woel- en ware muizen en egels	§ 3.3 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	I.v.m. zorgplicht bij het verwijderen van vegetatie één kant op werken

5.3 Advies en aanbevelingen

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen plannen niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming, mits:

1. kap-, rooi- of snoeiwerkzaamheden van bomen en struiken worden uitgevoerd tussen augustus en half maart. Zo wordt rekening gehouden met de broedperiode van vogels;
2. voorkomen wordt dat geschikt land- en overwinteringshabitat voor rugstreepad ontstaat door zandhopen af te dekken en geen ondiepe waterplassen te laten liggen;

3. bij het verwijderen van vegetatie in één richting wordt gewerkt zodat aanwezige dieren kunnen vluchten om zo het verwonden van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren te voorkomen.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Bouwens, S. Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging - rapport 2017.32.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging - rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, geocontent.rvo.nl/Natura2000/Overzichtskaart/index.html?provincie=1, 25-08-2021
- + Natuurnetwerk Nederland, bron, 25-08-2021
- + NDFF – 22-07-2021 09:19:27
- + www.eis-nederland.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 2 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 2. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden

zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechtings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpcedure uit het uitvoeren van een verslechtings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechtings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechting of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.